

diskutere de Principer, under hvilke vi overhovedet kunne give saadanne Understøttelser, og lad det ikke komme an paa Maa og Faa, efter vane Tilfældigheder, om der er en eller anden Mand eller Kvinde, der kunde have Lyst til foreløbig at fylde med nogle Børn, eller nogle andre Mænd eller Kvinder, der kunde føle personlig Tilfredsstillelse ved at give deres gode Følelser Lust i denne Form. Jeg siger derfor, at vil man gribe anderledes fat paa at hjælpe de fattige Børn til en bedre baade fysisk og aandelig Pleie, da vil jeg gjerne være med til at gaa vidt, men lad det saa ikke bero paa Tilfældigheder, at en eller anden Mand eller Kvinde kommer med et Børnehjem og faar Statsunderstøttelse, medens de andre Børn alligevel blive staaende tilbage under det utilstrækkelige Fattigvæsen for Lud og koldt Vand. Jeg er aldeles enig i den Betragtning, at vi gjøre langt fra Nok for Opdragelsen og Undervisningen, og at det vilde være til Betsignelse for Samfundet, til Lættelse for vort Fattigvæsens Byrder, til Lættelse for vore Straffeanstalters Udgifter og alle de Ondt, der følge dermed, dersom vi gjorde noget Mere endnu. Men jeg siger de Herrer, at saaledes som disse Børnehjem komme frem, er det utvivlsomt og absolut givet, at de bør henvises — under de Former, hvorunder de hidtil ere fremkomne — til den private Bødgjørenhed og ikke til Andet. Derfor siger jeg, at naar jeg ikke har disjunteret her, er det, fordi vi have havt lignende Børnehjem hidtil, men det er med det Forbehold, at jeg vil gjerne opfordre baade Regjeringen og Rigsdagen til engang at tage denne Sag under særlig, almindelig Overveielse, hvorved der virkelig kunde foretages Foranstaltninger, der havde Samfundsbetydning, saa at det kunde mærkes. Med Hensyn iøvrigt til det Antal Børn, som ere betroede Mænd eller Kvinder, der særlig egne sig til en saadan Virksomhed, da forekommer det mig, at det er for tidligt at komme og forlange Understøttelse, ligesom man har samlet en halv Snæs Børn i et saadant Børnehjem, men det er nu engang fæst, og det skal jeg lade staa hen. Jeg tror, at den ærede Ordsfører har Ret i sine Betragtninger over Indstillingen under Nr. 8, men jeg har imidlertid ved at være med at indstille dette Andragende ikke i mindste Maade troet, at der skulde lægges særlig Vægt paa denne enkelte Forfatter fremfor andre ligestillede Forfattere i samme Sæere, paa det samme literære Gebet. Vi have jo ogsaa forhandlet disse Spørgsmaal under Finantslovens Behandling og have været enige i Uafsløgheden af, at der gives Mænd som Zacharias Nielsen, Anton Nielsen og Jacob Nielsen, ogsaa kaldet Knud Skytte, ligestaaende som Hønningsen Understøttelse til itide at lette dem i deres Skolegjerning paa en saadan Maade, at de kunne bevare Kræfterne fra denne Gjerning til ogsaa at fortsætte med deres Forfattervirksomhed, hvortil de og alle Andre — jeg

nævner kun disse fire, fordi de ligge mig nærmest paa Munden — aabenbart have særlig Gave, og i hvilken Retning de udøve megen Nytte. Vi gif jo en lignende Bei med Hensyn til Thyregod, men det var efter min Mening for sent, vi gjorde det. Han havde dengang produceret meget Bæsfentligt, inden vi kunde blive enige med den daværende Regjering om at give ham en saadan fast aarlig Understøttelse, at han kunde holde en Hjælperer, som Sognepræsten og alle Andre derovre gjerne ønskede. Efterat han havde faaet Understøttelse, underviste han leilighedsvis og bevarede sine Kræfter som Forfatter, men man skulde efter min Formening over 10 Aar isorveien have givet denne Mand en Understøttelse. Lad os nu ikke ogsaa i dette Tilfælde gjøre det for sent. Naar Andre have aflagt et lignende Vidnesbyrd som Forfattere, lad os da itide bidrage til at give dem en saadan Understøttelse, at de kunne blive istand til at holde Hjælp til deres Gjerning i Skolen og derved bevare deres Kræfter som Forfattere. Det er i denne Forstaaelse, jeg er med til Hønningsen af Andragendet, der er foreslaaet henvist under Nr. 8, og jeg haaber, at den ærede Ordsfører ikke vil desavouere mig i denne Opsfattelse. Vi have ikke foreslaaet nogen særlig Bevilling til denne Understøttelse, men vi have antaget, efter hvad der foregik ifjor med lignende tidligere Understøttelser under VI. A. 3 paa Finantslovens § 21, at den høitærede Minister, naar han vilde stille saadanne Mænd ifølge deres Betydning jevnfides med andre virkende Iff Akademikere, ikke-akademiske Forfattere, da ogsaa vilde finde Midler til at gjøre det. Jeg har tilladt mig disse Ytringer med Hensyn til Indstillingen under Nr. 8, og jeg haaber, at den ærede Ordsfører ikke vil desavouere denne almindelige Betragtning deraf.

N. Nielsen: Det er særlig med Hensyn til Indstillingen under Nr. 21, jeg har bedet om Ordet, navnlig efter de Ytringer, vi nys hørte af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg). Jeg kan være enig med det ærede Medlems almene Betragtninger over Samfundets Stilling overfor Børnehjem i Almindelighed, men deraf følger ikke bestemt, at man ikke skulde kunne understøtte enkelte Børnehjem, særlig saadanne, som allerede bestaa. Det ærede Medlem tager fejl, naar han mener, at Børnehjemmet „Rana“ — andre Børnehjem kender jeg ikke til — skulde være egentlig nyt. Der er nemlig et Børnehjem ude paa Frederiksberg Grund, „Godthaab“, hvoraf dette Børnehjem „Rana“ er en Afslagger, og den Mand, som egentlig er Sjelen i, at dette Børnehjem er kommet tilstede, er en af de mest offerberedvillige for Smaa, Svage og Fattige i Samfundet, som der maatte findes i vort Folk. Det er kun det særlig personlige Kjenndskab til denne Mand, hans Liv og Virksomhed for de Fattige,